

P7_TA-PROV(2010)0324

Handelsförbindelser och ekonomiska förbindelser med Turkiet

Europaparlamentets resolution av den 21 september 2010 om handelsförbindelser och ekonomiska förbindelser med Turkiet (2009/2200(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens framstegsrapport 2009 om Turkiet (SEK(2009)1334),
- med beaktande av avtalet av den 12 september 1963 om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet,
- med beaktande av tilläggsprotokollet av den 23 november 1970 till detta avtal, och i synnerhet artikel 41.1 (”standstill-klausulen”),
- med beaktande av beslut nr 1/80 av associeringsrådet EG–Turkiet av den 19 september 1980,
- med beaktande av beslut nr 1/95 av associeringsrådet EG–Turkiet av den 22 december 1995 om genomförande av den slutgiltiga fasen av tullunionen (96/142/EG),
- med beaktande av domstolens domar när det gäller de fyra grundläggande rörligheterna, i synnerhet i fallen Demirel, Sevince, Savas, Abatay-Sahin, Tum-Dari och Soysal,
- med beaktande av WTO:s senaste granskning av Turkiets handelspolitik som offentliggjordes 2007,
- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Turkiet,
- med beaktande av utredningsavdelningens analys av årsprogrammet för 2009 för Turkiet inom ramen för föranslutningsinstrumentet i samband med utvidgningspaketet från 2009,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 11 december 2006,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel (A7-0238/2010), och av följande skäl:
 - A. Tullunionen med Turkiet är fortfarande en av de mest avancerade och nära handelsförbindelser EU har med något tredjeland.
 - B. Turkiet är enligt Världsbankens statistik världens sjuttonde största ekonomi och den sjätte största ekonomin i Europa, med en export som till mer än 90 procent utgörs av industrivaror. 2008 var Turkiet den tjugonde största mottagaren av utländska direktinvesteringar, med ett inflöde av 18 miljarder.
 - C. Turkiet har blivit EU:s sjunde största handelspartner, och EU är Turkiets största handelspartner.

- D. Under 2009 exporterade Turkiet produkter till ett värde av 33,6 miljarder euro till EU och importerade varor till ett värde av 40,4 miljarder euro från EU.
- E. 2009 nådde den genomsnittliga arbetslösheten i Turkiet en oroande nivå på 12,5 procent. Enligt uppgifter från OECD hade denna siffra sjunkit till 10,8 procent i april 2010. Ungdomsarbetslösheten är 25 procent, och rapporten om millennieutvecklingsmålen för Turkiet 2010 visar att den extrema fattigdomen uppgår till 17,1 procent.
1. Europaparlamentet välkomnar det faktum att EU:s handelsförbindelser med Turkiet ligger på en avancerad nivå och uppmanar Turkiet att förenkla förfarandena och byråkratin och undanröja kvarstående tariffära och icke-tariffära hinder. Parlamentet betonar vikten av en konstruktiv dialog mellan de båda parterna för att ytterligare förbättra förbindelserna.
 2. Europaparlamentet påminner om att unionens yttre åtgärder, inklusive den gemensamma handelspolitiken, enligt artikel 205 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 21 i EU-fördraget, ska främja "(...) demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet, respekt för människors värde, jämlikhet och solidaritet samt respekt för principerna i Förenta nationernas stadga och i folkrätten" och upprätta partnerskap med tredjeländer som delar dessa principer.
 3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att upprätthålla sitt engagemang och sin dialog med Turkiet på handelsområdet, i synnerhet inom den gemensamma rådgivande kommittén och gemensamma kommittén för tullunionen EG-Turkiet. Båda sidor uppmanas att utnyttja dessa plattformar effektivare genom att snabbt lösa kvarstående frågor såsom Turkiets förbud mot import av nötkött, levande nötkreatur och produkter som härrör från dessa samt vissa medlemsstaters vägtrafikkvoter som tillämpas för fordon som är registrerade i Turkiet.
 4. Europaparlamentet noterar Turkiets potential för långsiktig tillväxt och landets demografiska karaktäristik. Parlamentet uppmanar både EU och Turkiet att fästa adekvat uppmärksamhet vid de sammanlänkade ekonomierna, att behålla systemen för fri handel och investeringar och sin förmåga att motstå inhemsk protektionistisk press i linje med sina åtaganden inom olika internationella plattformar, och att utnyttja handelspolitiska skyddsinstrument i enlighet med WTO:s bestämmelser.
 5. Europaparlamentet är oroat över kvinnornas låga deltagande på arbetsmarknaden och deras sysselsättning i den informella sektorn och uppmanar Turkiet att sätta kvinnors sysselsättning i centrum för den ekonomiska politiken, socialpolitiken och sysselsättningspolitiken.
 6. Europaparlamentet betonar den oroväckande ungdomsarbetslösheten och bristen på specifika åtgärder för att komma till rätta med problemet. Parlamentet hänvisar till en nyligen offentliggjord ILO-studie där skapandet av sysselsättning i allmänhet och sysselsättning för kvinnor och ungdomar i synnerhet anges vara den viktigaste arbetsmarknadspolitiska åtgärden för att främja Turkiets utveckling. Parlamentet efterlyser därför en sysselsättningsstrategi som inriktar sig på ungdomar i allmänhet och unga kvinnor i synnerhet.

7. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av tullunionen 1996, vilket har ökat marknadstillträdet och ledde till att handelsvolymerna mellan EU och Turkiet uppgick till 100 miljarder euro per år vid toppläget 2008.
8. Europaparlamentet påpekar att tullunionen omfattar tillverkade varor och förädlade jordbruksprodukter, och ser fram emot att jordbruksprodukter inlemmas i tullunionen så snart som möjligt. Parlamentet anser att tullunionen kan fördjupas så att den omfattar andra områden såsom tjänster och offentliga upphandlingar.
9. Europaparlamentet beklagar att den genomsnittliga tullsats som Turkiet tillämpar på jordbruksprodukter enligt den senaste WTO-översynen är relativt hög och i vissa fall extremt hög (till exempel är tullen på majs 130 procent). Parlamentet uppmanar Turkiets regering att kraftigt minska dessa handelshinder.
10. Europaparlamentet välkomnar anpassningen av Turkiets tullkodex till EU:s tullkodex, i synnerhet antagandet av det allmänna preferenssystemet. Parlamentet efterlyser en större överensstämmelse mellan den turkiska lagstiftningen och gemenskapens regelverk när det gäller frihandel, bekämpning av varumärkesförfälskning och efterhandskontroller och tillstånd för skattefri försäljning.
11. Europaparlamentet beklagar att Turkiet för femte året i rad varken till fullo har genomfört tilläggsprotokollet till associeringsavtalet eller avlägsnat alla hinder för fri rörlighet för varor. Turkiet uppmanas att omedelbart fullgöra alla sina skyldigheter till följd av tilläggsprotokollet till associeringsavtalet mellan EG och Turkiet på ett icke-diskriminerande sätt, vilket skulle främja den fortsatta utvecklingen av handelsförbindelser med alla EU:s medlemsstater, och påminner om att underlåtenhet att göra detta dessutom kan inverka menligt på förhandlingarna.
12. Europaparlamentet upprepar att det är synnerligen viktigt att Turkiet till fullo respekterar sina åtaganden inom ramen för tullunionen, och anser dessutom att ytterligare anpassning till gemenskapens regelverk krävs på vissa områden, såsom frihandelszoner och tullfrihet.
13. Europaparlamentet betonar att tullunionen skulle ha mycket att vinna på en översyn av tvistlösningsmekanismen, vilket skulle göra det möjligt att lösa väntande ärenden på ett snabbt och rättvist sätt.
14. Europaparlamentet uppmanar till avlägsnande av alla onödiga hinder för handeln mellan EU och Turkiet, inklusive tekniska handelshinder, såsom vägran att erkänna certifiering, dubbla tester, dubbla inspektioner samt obligatoriska tekniska regler och normer, i enlighet med WTO:s bestämmelser. Parlamentet uppmanar också kommissionen att dela med sig av information om bästa praxis på området.
15. Europaparlamentet inser att Turkiet har problem med att sluta frihandelsavtal med tredjeländer, vilket har negativa följder för den turkiska ekonomin, och vill därför ge dem av EU:s frihandelsavtalspartner som Turkiet ännu inte har ingått frihandelsavtal med unilateralt prioriterat tillträde till den turkiska marknaden. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att se till att Turkiet inkluderas i konsekvensbedömningar av eventuella frihandelsavtal mellan EU och tredjeländer och att ytterligare förbättra överföringen av information om EU:s ståndpunkt och läget i förhandlingarna om frihandelsavtal. Kommissionen uppmanas att i frihandelsavtalen ta full hänsyn till tullunionen mellan EU och Turkiet.

16. Europaparlamentet uppmanar Turkiet att avskaffa kvarvarande varuimportlicenser som strider mot åtagandena inom ramen för tullunionen, och att gå med på att uppdatera beslut 2/97 av associeringsrådet EG-Turkiet om borttagande av tekniska handelshinder.
17. Europaparlamentet välkomnar den lagstiftning om standardisering i utrikeshandeln som antogs av den turkiska regeringen 2009. Parlamentet konstaterar dock att förfaranden för bedömning av överensstämmelse och fysiska tullkontroller har införts. Parlamentet uppmanar både EU och Turkiet att fullt ut tillämpa principen om ömsesidigt erkännande.
18. Europaparlamentet uppmanar Turkiet att avskaffa de betungande importförfarandena och att anpassa sitt system med tullfria kvoter för jordbruksprodukter till tullunionen.
19. Europaparlamentet välkomnar de positiva slutsatserna i WTO:s senaste granskning av Turkiet, men uppmanar den turkiska regeringen att vidta nödvändiga åtgärder för att uppfylla rekommendationerna i granskningen och att påskynda de strukturella reformerna och lagstiftningsreformerna.
20. Europaparlamentet uppmanar Turkiet att upphäva de nya kraven på god tillverkningssed, eftersom de i praktiken förbjuder import av vissa farmaceutiska produkter samt att delta i och ställa sig bakom internationella initiativ för att harmonisera förfaranden för god tillverkningssed och standarder som till exempel WHO och EU har fastställt.
21. Europaparlamentet noterar Turkiets dynamiska strategi för internationell handel och de 16 frihandelsavtal som landet har slutit hittills. Parlamentet uppmanar EU och Turkiet att samarbeta för att förbättra handelsförbindelserna med Centralasien.
22. Europaparlamentet noterar att 88 procent av de utländska direktinvesteringarna i Turkiet kommer från EU, men påpekar att andelen utlandsinvesteringar i Turkiets BNP är relativt liten.
23. Europaparlamentet noterar Turkiets roll inom ramen för organisationen för ekonomiskt samarbete i Svartahavsområdet, handels- och utvecklingsbanken för Svartahavsregionen och sydösteuropeiska samarbetsprocessen. Turkiet uppmanas att anta en ledande roll i främjandet av öppen och rättvis handel med hänsyn till den sociala, ekonomiska och miljömässiga välfärden.
24. Europaparlamentet noterar Turkiets roll i Medelhavsområdet som en av Barcelonaprocessens grundare och uppmanar Turkiet att till fullo respektera alla partnerstater i processen. Parlamentet betonar att det finns stort utrymme för att förbättra Turkiets handel i Medelhavsområdet.
25. Europaparlamentet konstaterar att EU alltså är Turkiets främsta handelspartner, men att Ryssland, Kina, USA och Iran fanns med bland Turkiets viktigaste handelspartner 2009. Parlamentet understryker att omfattningen av handeln mellan Turkiet och EU minskade volymmässigt under 2009, medan en ökande trend har noterats under de två första kvartalen 2010. Parlamentet noterar också att Turkiet diversifierar sina handelskontakter. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra en undersökning om orsakerna till den relativa minskningen av EU:s andel av Turkiets utrikeshandelsvolym, vilket kan inbegripa den ekonomiska krisen, samt vilka ekonomiska följder denna minskning har fått.

26. Europaparlamentet uppmärksammar att Turkiet och EU står inför liknande utmaningar när det gäller energiförsörjning. Parlamentet understryker hur viktigt Nabuccoprojektet är för en tryggad energiförsörjning i EU, och uppmanar därför Turkiet att omgående genomföra det mellanstatliga avtalet om Nabuccoledningen. Parlamentet framhåller behovet av att utarbeta en gemensam extern energistrategi och att inleda förhandlingarna om energikapitlet, vilket skulle intensiviera samarbetet på energiområdet. Turkiet uppmanas att ratificera handelsändringen till energistadgefördraget, och uppmanas att investera i den enorma potential som dess förnybara energikällor utgör.
27. Europaparlamentet konstaterar att de återkommande visumproblemen när det gäller Gats 4 betydligt begränsar rörligheten för turkiska affärsmän och lastbilschaufförer i EU. Parlamentet lyfter fram domstolens upprepade domar i den här frågan och uppmanar kommissionen att se till att medlemsstaterna respekterar dessa. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och rådet att ta upp viseringsförfarandena till förnyad granskning i syfte att undanröja handelshindren.
28. Europaparlamentet beklagar att den lagstiftning som garanterar att fackliga rättigheter respekteras fullt ut i enlighet med EU:s standarder och relevanta konventioner från Internationella arbetsorganisationen (ILO) ännu inte är fullständig, i synnerhet när det gäller organisationsrätten, rätten till kollektivförhandlingar och strejkrätten.
29. Europaparlamentet uppmanar Turkiet att inte tillämpa diskriminerande metoder mot utländska företag genom att ge turkiska budgivare en prisdörel på 15 procent vid offentliga upphandlingar, och uppmanar Turkiet att ansluta sig till WTO:s avtal om offentlig upphandling.
30. Europaparlamentet betonar att varumärkesförfalskade produkter, inklusive läkemedel och kosmetika, är ett problem i handelsförbindelserna mellan EU och Turkiet och gör att Turkiet blir mindre attraktivt för utländska direktinvesteringar. Parlamentet uppmanar Turkiet att effektivt tillämpa den nya lagstiftningen om immateriella rättigheter för att främja handelsförbindelserna med EU. När bestämmelser utvecklas för immaterialrätten måste det skapas bättre balans mellan internationella villkor inom lagstiftningen om immateriella rättigheter och de nationella behoven av ekonomisk utveckling.
31. Europaparlamentet noterar att små och medelstora företag utgör 99 procent av de turkiska företagen och står för 70 procent av sysselsättningen i Turkiet. Parlamentet uppmanar Turkiet att förbättra små och medelstora företags tillgång till finansiering och välkomnar Turkiets nionde utvecklingsplan som fokuserar på utgifter till forskning och utveckling, vilket är avgörande när det gäller att öka små och medelstora företags konkurrenskraft.
32. Europaparlamentet välkomnar resultatet av folkomröstningen till stöd för konstitutionella reformer
33. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och Turkiets regering.